

»In diesem Zustand jedoch stützt uns das Instabile«

Joachim Fleischer ist ein Grenzgänger, der mit dem Licht als Material, als Körper arbeitet, der

Maschinen zwar mit einem gewissen ästhetischen Sinn baut oder nützt, sie aber nur funktional als Transportmittel des Lichtes einsetzt, als Transportmittel seiner List, seiner Zweifel am Gebauten und an dessen Wahrnehmung. In seinen Maschinen tritt eine Technik in Erscheinung, die leicht übersehen wird. Die Leichtigkeit dieser Maschinerie hängt wahrscheinlich mit der Beweglichkeit der immateriell wirkenden Lichtquelle und zugleich mit der Unbeweglichkeit der Objekte zusammen, die schwerelos wirken. Fleischers Maschinerie produziert das Abbild einer auf den ersten Blick nicht wahrnehmbaren Aura, die aber nach längerer Betrachtung noch stärker wirkt, weil sie nur als Schatten und nicht in der materiellen Wirklichkeit sichtbar ist.

»In this State, however, Instability Supports us«

Joachim Fleischer is a crosser of boundaries, who works with light as material, as object, who builds machines with a certain aesthetic purpose or uses them but only deploys them functionally as a means of transportation for light, as a vehicle for his cunning, his doubts about what has been constructed and how it is perceived. His machines represent technology that is often overlooked. The lightness of this machinery is probably linked with the motility of the source of light, which seems immaterial, and at the same time with the immobility of the objects, which appear weightless. Fleischer's machinery generates the reproduction of an aura that is imperceptible at first sight but, on longer observation, seems even stronger than it is because it is only visible as a shadow and not in material reality.

In Joachim Fleischer's installations, light and space seem to be the protagonists of his pieces. As on a theatre stage, space is only the setting in which the plot unfolds but does not contain the objects in it. Time plays the leading role here. Movement in space can only be perceived through time. Light after all means first and foremost movement to Joachim Fleischer; his light objects compel viewers to perceive the time they will need to grasp the space.

No human being occurs in the installation *Scanning with Robot*: objects, light, space and movement are determined by machinery. Unlike the movements made by dancers on a theatre stage, they remain neutral elements, devoid of pathos or other emotion. Nevertheless, that special state arises in the complex cycles performed by the robot and the constellations created by the interaction of light, space and shadow which, according to Paul Valéry, »cannot continue and places us outside or at a remove from ourselves; in this state, however,

Dem Anschein nach sind in den Installationen von Joachim Fleischer Licht und Raum die Hauptakteure seiner Spiele. Wie auf einer Theaterbühne ist jedoch der Raum nur der Ort der Handlung, der die sich darin befindlichen Objekte schließlich doch nicht enthält. Die Zeit spielt hier die Hauptrolle, durch die die Bewegung im Raum erst wahrgenommen werden kann. Denn Licht bedeutet für Joachim Fleischer in erster Linie Bewegung; seine Lichtobjekte zwingen den Betrachter dazu, die Zeit wahrzunehmen, die ihm nötig sein wird, um den Raum zu begreifen.

In der Installation *Scanning with Robot* kommt kein Mensch vor: Körper, Licht, Raum und Bewegung sind maschinell bedingt. Im Gegensatz zu den Bewegungen von Tänzern auf einer Theaterbühne bleiben sie neutrale Elemente, frei von jeglichem Pathos oder Affekt. Trotzdem entsteht in den komplexen Zyklen des Roboters und der Konstellationen, die sich zwischen Licht, Raum und Schatten aufspielen, jener besondere Zustand, der, so Paul Valéry, »sich nicht fortsetzen kann und uns außerhalb oder weit von uns versetzt; in diesem Zustand jedoch stützt uns das Instabile, während das Beständige sich darin nur zufällig wieder findet. Er gibt uns die Vorstellung einer anderen Existenz, die der seltensten Momente unserer fähig ist und sich aus den Grenzwerten unserer Eigenschaften zusammensetzt«. (Paul Valéry, *Degas Danse Dessin*, 1933–35)

Jean-Baptiste Joly

»W takim stanie podtrzymuje nas niestabilność«

Joachim Fleischer jest osobą pracującą po dwóch stronach granicy, pracującą ze światłem i cieniem jak z ciałem, dzięki maszynom pracującą nad budową pewnego estetycznego sensu oraz stosując światło jako środek transportu wykorzystującą swoją podstępność, swoje zwątpienie w budowlę oraz ich percepcję. W jego maszynach technika sprawia wrażenie łatwo przeoczonej. Lekkość całej maszynerii współgra prawdopodobnie z ruchem bezdusznie oddziałujących źródeł światła, jak również z brakiem ruchu obiektów. Maszyneria Fleischer'a produkuje odbicie pewnej aury, niedostrzegalnej na pierwszy rzut oka, która to po dłuższej kontemplacji oddziałuje coraz silniej, gdyż widoczna jest tylko jako cień, a nie materialna rzeczywistość.

Światło i cień stają się głównymi aktorami we wszystkich instalacjach Fleischer'a. Przestrzeń jest podobnie jak na scenie teatralnej tylko miejscem akcji, które nie obejmuje znajdujących się tam obiektów. Główną rolę odgrywa tutaj czas, a wówczas dzięki niemu wyczuwalny może być ruch na scenie. Pierwszorzędnie to właśnie światło oznacza ruch dla Joachim'a Fleischer'a; jego obiekty świetlne zmuszają odbiorcę do tego, aby wyczuwał on czas potrzebny mu do okiełznania całej przestrzeni.

W instalacji *Scanning with Robot* nie występuje żaden człowiek: ciało, światło, przestrzeń oraz ruch są uwarunkowane maszynowo. W przeciwieństwie do tancerzy na scenie teatru pozostają oni elementami neutralnymi, wolnymi od jakiegokolwiek patosu, czy afektu. Poza tym w kompleksowych cyklach robotów oraz konstelacji, powstających pomiędzy światłem, przestrzenią a cieniem, powstaje specjalny stan, który, według Paul'a Valéry »nie może być dalej kontynuowany, zaś przenosi nas na zewnątrz bądź jeszcze dalej; jednakże podtrzymuje nas w tym stanie niestabilność, w czasie gdy przypadkowo może pojawić się trwałość. Stan ten umożliwia nam wyobrażenie zupełnie innej egzystencji, składającej się z okazjonalnych momentów i wartości granicznych naszych własnych cech«. (Paul Valéry, *Degas Danse Dessin* 1933–35)

Jean-Baptiste Joly

instability supports us while steadiness is only fortuitously encountered in it. It gives us some idea of another existence, of which we are only capable in the rarest of moments and which is composed of the threshold values of our qualities.« (Paul Valéry, *Degas Danse Dessin*, 1933–35)

Jean-Baptiste Joly